

Вимоги до ведення органічного тваринництва (кози та вівці)¹

1. Походження, розмноження та відтворення тварин

1.2 Розведення тварин

При формуванні стада/поголів'я тварин необхідно брати до уваги наступні фактори:

*Ст 6.7.1
Рівнозначного
стандарту*

- поголів'я худоби для органічного виробництва має бути народжене і вигодоване у виробничих підрозділах, які працюють на органічних засадах;
- для розведення дозволяється ввести до складу тваринницького виробничого підрозділу тварин, яких не утримували в умовах органічного виробництва, з урахуванням певних умов. Такі тварини і продукти тваринництва від таких тварин можуть вважатися органічними після періоду конверсії;
- тварини, які були у виробничому підрозділі на початку перехідного періоду та продукти тваринництва від таких тварин можуть вважатися органічними після проходження перехідного періоду

Репродукція має відбуватися природним шляхом. Проте, дозволяється штучне запліднення.

Репродукція **не повинна бути викликана** використанням гормонів або подібних речовин, за винятком застосування зазначених речовин як форми ветеринарної терапії для окремих тварин. **Не дозволяється** застосовувати інші форми штучної репродукції, такі як клонування і перенесення ембріону.

При виборі порід або різновидів слід брати до уваги здатність тварин пристосовуватися до місцевих умов, їх життєздатність і опірність хворобам.

Крім того, при виборі порід або ліній тварин слід мати на меті уникнення властивих певним видам чи лініям тварин, які використовуються в інтенсивному виробництві, специфічних хвороб або проблем зі здоров'ям, а саме: синдрому PSE, раптової смерті, мимовільного викидня і складних пологів, які потребують кесаревого розтину. Слід віддавати перевагу місцевим породам і лініям.

*Ст 6.7.2
Рівнозначного
стандарту*

1.3 Використання неорганічних тварин

Неорганічних тварин **дозволяється** вводити до господарства для племінних цілей **лише за наступних умов:**

- відсутності на ринку органічних тварин в достатній кількості;
- при першому створенні гурту або отари неорганічні молоді ссавці мають вирощуватися у відповідності до правил органічного виробництва відразу ж після їх відлучення від матері. Крім того, на дату вводу тварин до гурту **вік ягнят і козенят повинен складати менше 60 днів**;
- неорганічні дорослі самиці, які не народжували, для оновлення гурту мають в подальшому вирощуватися у відповідності до правил органічного виробництва.

¹ Згідно Рівнозначного стандарту з органічного виробництва та переробки для третіх країн, еквівалентного Постановам (ЄК) № 834/2007 та № 889/2008 (Далі – Рівнозначний стандарт)
Документ підготовлений Органік Стандарт

Увага: Сертифікаційний орган може видавати тимчасові дозволи фермерам у випадку високої смертності тварин, спричиненої проблемами зі здоров'ям або катаклізмами, дозволяти відновлення або відтворення гурту, отари чи зграї не органічними тваринами, за відсутності органічно вирощених тварин.

1.4 Перехідний період для тваринництва

Перехідний період (період конверсії)² розпочинається не раніше, ніж **оператор повідомить компетентний орган про свою діяльність** і підпорядкує своє господарство системі контролю.

Протягом перехідного періоду мають виконуватися правила виробництва згідно Рівнозначного стандарту з органічного виробництва та переробки для третіх країн.

1.5 Тривалість перехідного періоду для тварин

Якщо у господарство **введені неорганічні тварини** і якщо продукти тваринництва будуть продаватися як органічні продукти, правила органічного виробництва мають виконуватися протягом щонайменше:

Жуйні тварини	12 місяців (в будь-якому випадку не менше трьох четвертих їхнього життя)
---------------	--

Якщо неорганічні тварини наявні у господарстві на початку перехідного періоду, їх продукти **можуть вважатися органічними**, якщо відбувається **одночасний перехід усього виробничого підрозділу**, в тому числі худоби, пасовищ і/або будь-яких земельних площ, які використовуються для годівлі тварин.

Загальний сукупний перехідний період для існуючих тварин і їх приплоду, пасовищ і/або будь-яких земельних площ, які використовуються для годівлі тварин, може бути **скорочений до 24 місяців, якщо** тварин годують переважно продуктами з даного виробничого підрозділу.

1.5. Паралельне виробництво в тваринництві

Неорганічні тварини можуть знаходитися у господарстві за таких умов:

- їх вирощують у підрозділах, споруди і ділянки яких чітко відокремлені від споруд і ділянок підрозділів, на яких ведеться виробництво у відповідності до органічних правил, а також
- на господарстві неорганічними методами вирощують **видів тварин, відмінних від органічних.**

Уповноважений орган влади **може дозволяти господарствам, які виконують дослідницьку роботу в галузі сільського господарства або забезпечують формальну освіту**, вирощувати органічних і не органічних тварин одного виду, за дотримання наступних умов:

(а) було вжито відповідних заходів для забезпечення постійного розділення тварин, продуктів тваринництва, гною і кормів кожного з підрозділів, і відповідна інформація була завчасно надана контролюючій інстанції;

(б) виробник завчасно інформує контролюючу інстанцію або орган контролю про будь-яке постачання чи продаж тварин або продуктів тваринництва;

² "Конверсія" (перехідний період) – перехід від неорганічного до органічного господарювання за певний проміжок часу, в ході якого застосовувалися норми органічного виробництва (ст.2 Пост ЄС 834/07)
Документ підготовлений Органік Стандарт

(в) оператор надає контролюючій інстанції або органу контролю точну інформацію про кількість продуктів, вироблених у кожному з підрозділів, а також усі характеристики, які дозволяють ідентифікувати продукти, і підтверджує вжиття заходів для розділення продуктів.

Ст 6.3.2
Рівнозначного
стандарту

1.6. Випасання тварин за умови паралельного виробництва

Під час паралельного виробництва оператор повинен забезпечити чітке відокремлення ділянок та споруд, на яких ведеться виробництво у відповідності до органічних правил.

Дозволяється випасати органічних і неорганічних тварин на спільній землі **ЛИШЕ протягом обмеженого часу щорічно ТА якщо:**

- Тварини з органічних та неорганічних підрозділів належать до різних видів;
- земля не оброблялася продуктами, не дозволеними для використання у органічному виробництві, щонайменше **протягом трьох років**;
- будь-які неорганічні тварини, які використовують цю землю, походять з системи господарювання, що тяжіє до сталого використання землі (наприклад, господарства в несприятливих районах, екологічні схеми, добробут вищих тварин);
- будь-яка тваринницька продукція від органічних тварин під час користування цією землею не буде вважатися органічною, якщо не може бути доведено належне відокремлення від не органічних тварин.

В період переганяння худоби з зимових пасовищ на літні тварини можуть пастися на неорганічній землі, коли їх переганяють пішки з однієї зони випасу до іншої. Споживання у цей період неорганічних кормів у вигляді трави та іншої рослинності, на якій пасуться тварини, **не повинне перевищувати 10% загального річного кормового раціону**. Ця цифра розраховується як відсоток сухої речовини кормів сільськогосподарського походження.

Оператори повинні мати документальне підтвердження застосування положень даного пункту.

2. Умови утримання тварин

2.1 Вимоги до приміщення, де утримуються тварини

Ст 6.7.12
Рівнозначного
стандарту

Будівля, де утримуються ссавці, має забезпечувати інтенсивну природну вентиляцію та природне освітлення.

Підлога у приміщеннях має бути рівною, але не слизькою. Не менше половини площі поверхні у приміщенні має бути суцільною, тобто без щілин і не решітчастою.

У приміщенні **необхідно передбачити** зручну, чисту і суху **зону для лежання/відпочинку**, яка має достатній розмір і складається з конструкції без щілин.

Ст 6.7.13
Рівнозначного
стандарту

У зоні відпочинку має бути просторе сухе місце для лежання з підстилкою. В якості **підстилки** слід використовувати солому або інший відповідний природний матеріал.

Мінімальна площа при утриманні в приміщенні і надворі, а також інші характеристики умов утримання для різних видів і категорій тварин зазначені у Додатку III до Рівнозначного стандарту з органічного виробництва та переробки для третіх країн.

2.2 Щільність посадки тварин

Щільність посадки має забезпечувати належні умови утримання тварин, за яких вони мають достатньо місця щоб стояти, повертатися, чиститися, приймати всі природні положення і робити всі природні рухи, наприклад, потягування.

Ст 6.7.6
Рівнозначного
стандарту

Загальна щільність посадки має забезпечувати дотримання обмеження у 170 кг азоту на один гектар сільськогосподарської площі на рік,

Для визначення відповідної щільності тварин, як зазначено вище, уповноважений орган влади створює тваринницькі підрозділи, які відповідають вищезгаданим обмеженням, керуючись цифрами, наведеними у Додатку IV до Рівнозначного стандарту.

2.3 Випас тварин

Поголів'я повинне бути обмежене з метою зведення до мінімуму надмірної поживності рослинності, стоптування ґрунту, ерозії та забруднення, спричиненого тваринами або рознесенням їх гною

Ст 6.7.5
Рівнозначного
стандарту

Травоїдні тварини повинні мати доступ до пасовищ **завжди**, коли це можливо.

У тих випадках, коли травоїдні тварини мають доступ до пасовищ у пасовищний період, а система утримання у зимовий період забезпечує тваринам свободу руху, **дозволяється не виконувати вимогу** стосовно забезпечення доступу тварин до зон вільного вигулу в зимові місяці.

Ст 6.7.7
Рівнозначного
стандарту

Виключення: Заключна фаза відгодівлі жуйних тварин для виробництва м'яса може проходити у приміщенні, за умови, що цей період вирощування у приміщенні **не перевищує однієї п'ятої тривалості життя худоби і в будь-якому разі не перевищує трьох місяців.**

Ст 6.7.8
Рівнозначного
стандарту

Забороняється безземельне виробництво худоби, при якому оператор поголів'я не господарює на землях сільськогосподарського призначення і/або не уклав письмового договору про співробітництво з іншим оператором.

2.4 Прив'язування тварин

Ст 6.7.10
Рівнозначного
стандарту

Забороняється утримувати тварин на прив'язі, спутаними або в ізоляції.

Сертифікаційний орган може видати відповідний дозвіл на прив'язування худоби у **дрібних** господарствах, **ЛИШЕ за наступних умов:**

- якщо це необхідно з метою забезпечення можливості для певного господарства започаткувати або підтримати органічне виробництво за наявності кліматичних, географічних або структурних обмежень, якщо немає можливості утримання тварин в групах відповідно до їх поведінкових потреб. А також
- якщо тварини мають доступ до пасовищ під час пасовищного періоду щонайменше двічі на тиждень.

3. Відгодівля та корми

3.1 Походження кормів

Продукція для годівлі поголів'я має походити з того ж підрозділу, де воно утримується, або з іншого підрозділу органічного виробництва у тому самому регіоні

Ст 6.7.16
Рівнозначного стандарту

Стосовно **травоїдних**, за винятком щорічного періоду, коли тварин переганяють з зимових пасовищ на літні, не менше **60% кормів має походити з власного господарства** або, якщо це неможливо, бути виробленими у співробітництві з іншими органічними господарствами, переважно у тому самому регіоні.

Ст 6.7.17
Рівнозначного стандарту

3.2 Використання матеріалів певних речовин та продуктів у кормах

Кормові матеріали мінерального походження можуть використовуватися органічному виробництві **лише** якщо ці матеріали зазначені у переліку, що міститься у Додатках IV, V, XI до Рівнозначного стандарту з органічного виробництва та переробки для третіх країн, з відповідними обмеженнями;

Ст 6.7.16,20
Рівнозначного стандарту

Неорганічні види, трави та меляса можуть використовуватися в органічному виробництві за умови їхньої відсутності в органічній якості, використання даних видів складає менше 1% річного раціону сухого корму с/г походження тварин визначених видів.

Ст 6.3.2
Рівнозначного стандарту

Якщо оператору дозволено ведення паралельного тваринництва, в період переганяння худоби з зимових пасовищ на літні тварини можуть пастися на неорганічній землі, коли їх переганяють пішки з однієї зони випасу до іншої. Споживання у цей період неорганічних кормів у вигляді трави та іншої рослинності, на якій пасуться тварини, **не повинне перевищувати 10%** загального річного кормового раціону. Ця цифра розраховується як відсоток сухої речовини кормів сільськогосподарського походження

Ст 6.7.22
Рівнозначного стандарту

Неорганічні корми можуть бути дозволені до використання сертифікаційним органом у випадку втрати фуражної продукції або накладення обмежень, зокрема у зв'язку з винятковими метеорологічними умовами, спалахом інфекційних хвороб, забрудненням токсичними речовинами або внаслідок пожеж (**за умови** надання дозволу уповноваженим органом влади протягом обмеженого часу)

3.3 Вимоги до кормів, вироблених в перехідний період

Ст 6.7.19
Рівнозначного стандарту

Корми, вироблені в перехідний період, дозволяється використовувати **лише за умови, що вони складають до 30% сухої частки річного раціону**. Якщо такі корми виробляються у підрозділі цього ж господарства, їх частку можна збільшити до **60%**. З них **до 20%** можуть становити корми, спожиті чи зібрані на постійних пасовищах або на багаторічних фуражних земельних ділянках у перший рік переходу від традиційного до органічного виробництва, якщо такі пасовища або земельні ділянки є частиною господарства і не були частиною органічного виробничого підрозділу цього господарства протягом **останніх п'яти років**.

3.4 Особливості переробки кормів

Ст. 4.4, 8.1
Рівнозначного стандарту

Переробка органічних кормів повинна базуватися на таких **специфічних принципах**:

- виробництво органічних кормів з органічних кормових матеріалів, за винятком випадку відсутності на ринку певного кормового матеріалу в органічній формі;
- зведення до мінімуму використання кормових добавок і технологічних добавок, використання їх лише у випадку істотної технологічної чи зоотехнічної необхідності, або для певних дієтичних цілей;
- виключення речовин і технологічних прийомів, які могли б вводити в оману щодо справжньої природи продукту;
- дбайлива переробка кормів, переважно біологічними, механічними і фізичними методами;
- Будь-які кормові матеріали, які використовуються або переробляються у органічному виробництві, **не повинні оброблятися** за допомогою хімічно синтезованих розчинників;
- Переробка органічних кормів повинна **бути відокремленою** у часі або просторі від переробки звичайних (не органічних за походженням) кормів;
- Кормові матеріали органічного виробництва або кормові матеріали з виробництва, яке знаходиться у процесі конверсії, не повинні вводитися до складу кормового продукту органічного виробництва одночасно з такими ж кормовими матеріалами, виробленими традиційним способом.

3.5 Речовини та методи, які не дозволено використовувати під час виробництва кормів для тварин

Ст. 8.1, 5.10
Рівнозначного стандарту

Не дозволяється використовувати речовини і методи, які застосовуються для відновлення якостей, втрачених у ході переробки і зберігання органічних кормів, для виправлення результатів недбалості при переробці, або можуть іншим чином вводити в оману щодо істинної природи даних продуктів.

Не повинні застосовуватися:

- такі речовини, як ГМО, похідні ГМО та продукти, вироблені ГМО, стимулятори росту і синтетичні амінокислоти. Також заборонене використання іонізуючої радіації для обробки органічних кормів або сировини, яка використовується у кормах.
- стимулятори росту і синтетичні амінокислоти.

Заборонене використання іонізуючої радіації для обробки органічних кормів або сировини, яка використовується у органічних кормах.

Неорганічні кормові матеріали рослинного походження, кормові матеріали тваринного і мінерального походження, кормові добавки можуть використовуватися лише якщо є **відповідні дозволи**.

Утримання тварин на такій дієті, яка може викликати анемію, а також примусова відгодівля, заборонені.

3.6 Особливості відгодівлі тварин

Ст. 6.7.18
Рівнозначного стандарту

Усі **молоді ссавці** мають вигодовуватися натуральним молоком, переважно материнським. Мінімальний термін такого вигодовування для жуйних тварин складає **три місяці**.

Характер відгодівлі має бути зворотним на будь-якому етапі вирощування. Примусова відгодівля заборонена.

Заключна фаза відгодівлі **жуйних тварин** для виробництва м'яса може проходити у приміщенні, за умови, що цей період вирощування у приміщенні **не перевищує** однієї п'ятої тривалості життя худоби і в будь-якому разі не перевищує трьох місяців.

Не менше **60% сухої речовини** у добовому раціоні траводних мають складати грубі корми³, сухий або висушений фураж або силос. Дозволяється **скорочення** зазначеного вище до **50% для молочних тварин** на початку лактації протягом не більше трьох місяців.

4. Лікування та здоров'я

4.1 Особливості догляду за тваринами

Під час догляду за тваринами заборонені такі операції, як:

- прив'язування еластичних бандажів до хвостів овець,
- обрізка хвостів,
- підрізання зубів,
- видалення рогів,
- застосування будь-якої електричної стимуляції для примушування під час завантаження і розвантаження тварин,
- використання традиційних хімічно синтезованих транквілізаторів до або під час транспортування.

Ст 6.7.11
Рівнозначного
стандарту

Проте, уповноважений орган влади може час від часу **дозволяти** деякі з цих операцій з міркувань безпеки, або якщо вони спрямовані на покращення здоров'я, умов утримання чи гігієни тварин.

Будь-яке **страждання** тварин слід зводити **до мінімуму**, застосовуючи відповідну анестезію і/або анальгезію, а також шляхом проведення операцій кваліфікованим персоналом лише у **найбільш підходящому віці**.

Фізична кастрація дозволяється для підтримання якості продуктів і традиційної практики виробництва, але **лише за умов**, зазначених у попередньому абзаці.

4.2. Профілактика захворювань

Застосування хімічно синтезованих традиційних ветеринарних лікарських препаратів або антибіотиків з профілактичною метою **заборонене**.

Ст 6.7.24
Рівнозначного
стандарту

Дозволяється використання імунологічних ветеринарних медичних препаратів.

Винятком може бути той випадок, коли застосування заходів виявилось неефективним для боротьби з захворюванням або лікування поранення, і якщо традиційне лікування є необхідним для запобігання стражданням тварини.

Заборонене застосування речовин **для стимуляції росту або продуктивності** (в тому числі антибіотиків, кокцидіостатів або інших штучних засобів для стимуляції росту) та застосування гормонів або подібних речовин **для контролю репродукції** або з іншою метою (наприклад, індукція синхронізації тички).

³ Грубі корми - сухі рослинні корми з високим вмістом клітковини (25—45%)
Документ підготовлений Органік Стандарт

4.3. Лікування у випадку хвороби чи поранення тварин

Ст 6.7.25
Рівнозначного
стандарту

Якщо тварини захворіли або поранилися, слід **негайно** розпочати лікування, якщо необхідно, в ізоляції та у відповідних умовах утримання.

Слід **віддавати перевагу** застосуванню фітотерапевтичних, гомеопатичних продуктів, мікроелементів і продуктів, перелік яких міститься у частині 3 Додатку V і у частині 1.1. Додатку VI, перед лікуванням ветеринарними хімічно синтезованими традиційними препаратами або антибіотиками, за умови, що перші є ефективними для лікування тварин даного виду і для даного випадку.

У випадку отримання твариною або групою тварин **більше трьох курсів лікування** хімічно синтезованими традиційними ветеринарними лікарськими препаратами або антибіотиками протягом **12 місяців**, або більше одного курсу лікування, якщо продуктивний життєвий цикл цих тварин складає менше одного року, відповідних тварин або отриману з них продукцію **не можна продавати як органічні продукти**, і тварини мають пройти перехідний період.

Період відвикання між останнім призначенням тваринам традиційного ветеринарного лікарського препарату за звичайних умов застосування і виробництвом органічних харчових продуктів з таких тварин **має складати 48 годин**, якщо законом не передбачено іншого терміну.

5. Виробництво та переробка

5.1. Вимоги до обладнання та посуду, що застосовується в процесі виробництва

Ст 6.7.24
Рівнозначного
стандарту

Спори, заgonи, обладнання і посуд мають піддаватися **належному очищенню і дезінфекції** задля запобігання перехресному інфікуванню і утворенню носіїв хвороб.

Фекалії, урину і нез'їдену або розливу чи розсипану їжу слід **прибирати з періодичністю**, необхідною для зведення до мінімуму запаху і запобігання привабливанню комах або гризунів (можуть використовуватися родентициди (для застосування тільки у пастках) і продукти, зазначені у Додатку II).

Зверніть увагу! Лише продукти, перелік яких міститься у **Додатку VII**, можуть застосовуватися для очищення і дезінфекції споруд, загонів і посуду для тварин.

5.2. Переробка продуктів харчування

Ст 7.2
Рівнозначного
стандарту

Добавки, технологічні добавки, інші речовини та інгредієнти, які використовуються в ході переробки харчових продуктів, а також будь-які методи переробки, наприклад, копчення, мають застосовуватися **на засадах доброї практики виробництва**.

Оператори, які займаються переробкою харчових продуктів, мають **запроваджувати відповідні процедури і забезпечувати їх актуальність** на основі систематичного виявлення критичних етапів переробки. Застосування цих процедур має завжди гарантувати **відповідність вироблених продуктів правилам органічного виробництва**.

5.3. Зберігання неорганічних та органічних продуктів в одному підрозділі

Ст 7.3
Рівнозначного
стандарту

Якщо неорганічні та органічні продукти також готують або зберігають у тому самому підрозділі підготовки, **оператор повинен:**

- a) виконувати операції **безперервно до завершення циклу**, і такі операції мають бути **відокремлені** у просторі або часі від подібних операцій з не органічними продуктами;
- b) **зберігати** органічні продукти до і після відповідних операцій **окремо** від не органічних продуктів;
- c) передавати відповідну **інформацію органу контролю** та вести реєстр усіх операцій і переробленої кількості продуктів;
- d) вживати **необхідних заходів для забезпечення ідентифікації** партій продуктів і запобігання змішуванню або підміні не органічними продуктами;
- e) виконувати операції з органічними продуктами лише після **належного очищення** виробничого обладнання.

5.4. Речовини, які використовуються при виробництві продуктів харчування

Ст 7.4,7.4.1
Рівнозначного
стандарту

При переробці органічних харчових продуктів можуть використовуватися **лише наступні речовини:**

- a) речовини, перелік яких міститься у Додатку VIII до Рівнозначного стандарту;
- b) препарати мікроорганізмів і ензимів, які зазвичай використовуються у виробництві продуктів харчування;
- c) речовини і продукти, визначені у Статтях 1(2)(b)(i) і 1(2)(c) Директиви Ради 88/388/ЕЕС⁴, марковані як натуральні ароматичні речовини або натуральні ароматичні препарати, згідно зі Статтями 9(1)(d) і (2) зазначеної Директиви;
- d) фарби для штампування м'яса, як зазначено, відповідно, у Статті 2(8) і Статті 2(9) Директиви Європейського парламенту і Ради 94/36/ЕС⁵;
- e) питна вода і сіль (хлорид натрію або хлорид калію в якості основного компоненту), використання яких є загальноприйнятим у виробництві продуктів харчування;
- f) мінерали (у тому числі мікроелементи), вітаміни, амінокислоти і мікронутрієнти, лише якщо їх використання у відповідних харчових продуктах є необхідним згідно закону.
- g) для певних дієтичних цілей дозволяється використовувати лише добавки, технологічні добавки, ароматизатори, воду, сіль, препарати мікроорганізмів і ензимів, мінерали, мікроелементи, вітаміни, а також амінокислоти та інші мікронутрієнти, і лише у тій мірі, у якій вони дозволені до використання в органічній продукції згідно з Додатком XI.

⁴ OJ L 184, 15.7.1988, стор. 61.

⁵ OJ L 237, 10.9.1994, стор. 13

6. Маркування продукції тваринництва

6.1 Правила використання логотипу (євролистка)

*Ст 9.5.1
Рівнозначного
стандарту*

Торгові марки і опис товару з вказівкою, зазначеною у Статті 23(1) Постанови (ЄС) №834/2007, можуть використовуватися для маркування готових кормів за умови, що **не менше ніж 95% сухої речовини** продукту є органічними

Логотип Співдружності не може використовуватися для продуктів, які знаходяться на етапі конверсії.

Додатково до зазначених вказівок, необхідно також зазначати інформацію згідно з вимогами, описаними в Інструкції з підготовки макету споживчого маркування.

Перед друком макет повинен бути надісланий на затвердження до офісу Органік Стандарт.

Витяги з Додатків до Рівнозначного стандарту, що згадуються у Вимогах

ДОДАТОК II

Пестициди – продукти для захисту рослин, згадані пункті 6.5.1

Примітка:

A: дозволено згідно з Постановою (ЄЕС) № 2092/91 і перенесено Статтею 16(3)(с) Постанови (ЄС) №834/2007

4. Речовини для застосування у пастках і/або дозувальних пристроях

Дозвіл	Найменування	Опис, вимоги до складу, умови застосування
A	Феромони	Атрактант; для порушення статевої поведінки; лише у пастках і дозувальних пристроях
A	Піретроїди (лише дельтаметрин або лямбдацигалотрин)	Інсектицид; тільки у пастках з специфічними атрактантами; лише проти <i>Bactrocera olea</i> і <i>Ceratitis capitata</i> Wied

ДОДАТОК III

Мінімальна площа поверхні у приміщеннях та на відкритих майданчиках, та інші характеристики стосовно утримання різних видів тварин в залежності від типу виробництва згідно з пунктом 6.7.12

1. Жуйні тварини, коні, вівці, кози та свині

	Площа у приміщенні (чиста площа, яку можуть використовувати тварини)		Площа на відкритих майданчиках (майданчики для виходу, крім пасовищ)
	Жива вага, мінімум (кг)	м ² на голову	м ² на голову
Вівці і кози		1,5 на вівцю/козу	2,5
		0,35 на ягня/козеня	0,5

ДОДАТОК IV

Максимальна кількість тварин на гектар згідно пунктом 6.7.6

Клас або вид	Максимальна кількість тварин на гектар, еквівалентна 170 кг азоту на гектар на рік
Вівці	13,3
Кози	13,3

ДОДАТОК V

Кормові матеріали, згадані в пункті 6.7.20

1. КОРМОВІ МАТЕРІАЛИ МІНЕРАЛЬНОГО ПОХОДЖЕННЯ

1.1. Натрій:

- сульфат натрію
- карбонат натрію
- бікарбонат натрію
- хлорид натрію

1.2. Калій:

- хлорид калію

1.3. Кальцій

- літотамні та мергель
- вапнякові морські мушлі
- карбонат кальцію
- глюконат кальцію

1.4. Фосфор:

- дефторований дікальційфосфат
- дефторований монокальційфосфат
- монофосфат натрію
- фосфат кальцію-магнію
- фосфат кальцію-натрію

1.5. Магній:

- окис магнію (безводний оксид магнію)
- сульфат магнію
- хлорид магнію
- карбонат магнію
- фосфат магнію

1.6. Сірка

- сульфат натрію

1. ІНШІ КОРМОВІ МАТЕРІАЛИ

Пекарські дріжджі

- Пивні дріжджі

ДОДАТОК VI

Кормові добавки і певні речовини, які використовуються в раціоні тварин, згадані у пункті 6.7.20

1. КОРМОВІ ДОБАВКИ

Зазначені у переліку добавки підлягають затвердженню згідно з Постановою (ЄС) №1831/2003 Європейського парламенту і Ради⁶ стосовно добавок, які використовуються для годівлі тварин

1.1. Кормові добавки

(а) Вітаміни та провітаміни

- вітаміни, отримані з продукції сільськогосподарського походження; синтетичні вітаміни ідентичні вітамінам, отриманим з продукції сільськогосподарського походження, для моногастричних тварин;
- синтетичні вітаміни А, D та Е ідентичні натуральним для жуйних тварин, за умови попереднього дозволу сертифікаційного органу на основі оцінки можливості отримання жуйними тваринами зазначених вітамінів у необхідних кількостях з кормів.

(б) Мікроелементи

Е1 Залізо:

карбонат заліза

сульфат заліза моногідрат і/або гептагідрат

оксид заліза

Е2 Йод:

кальцій йодноватокислий безводний

Е3 Кобальт:

сульфат кобальту моногідрат і/або гептагідрат

основний карбонат кобальту моногідрат;

Е4 Мідь:

оксид міді

основний карбонат міді, моногідрат;

сульфат міді, пентагідрат

Е5 Марганець:

карбонат марганцю

оксид марганцю (II) та оксид марганцю (III)

сульфат марганцю (II), моногідрат

Е6 Цинкоксид цинку

сульфат цинку моно- і/або гептагідрат

Е7 Молібден:

натрій молібденовокислий

Е8 Селен:

натрій селеновокислий

натрій селенистокислий

1.2. Зоотехнічні добавки:

⁶ OJ L 268, 18.10.2003, стор. 29

Ензими і мікроорганізми

1.3. Технологічні добавки

(а) Консерванти

E200	Сорбинова кислота
E236	Мурашина кислота
E237	Форміат натрію
E260	Оцтова кислота
E270	Молочна кислота
E280	Пропіонова кислота
E330	Лимонна кислота

(б) Антиоксиданти

E306 Багаті на токоферол екстракти природного походження, які використовуються у якості антиоксиданту

(в) емульсуючі та стабілізуючі добавки, згущувачі та гелеутворюючі агенти

E322 Лецитин органічного походження (обмежене використання лише в корм водним тваринам)

(г) Зв'язувальні речовини і речовини, які запобігають злежуванню:

E535	Ферроціанід натрію, максимальна концентрація 20 мг/кг NaCl, обрахована як аніон фероціаніду
E551b	Колоїдний кремній
E551c	Кісельгур (діатоміт, очищений)
E 558	Бентоніт-монтморілоніт
E 559	Каолінові глини, що не містять азбесту
E560	Природні суміші стеаритів і хлоритів
E561	Вермікуліт
E562	Сепіоліт
E 566	Натроліт фоноліт
E568	Кліноптілоліт осадового походження (свині, курчата, індики на відкормлення, ВРХ, лосось)
E559	Перліт.

(д) Добавки до силосу

Ензими, дріжджі та бактерії можуть використовуватися, але лише як добавки до силосу за умов, якщо погодні умови не дозволяють забезпечити нормальні умови ферментації

- Використання молочної, мурашиної, пропіонової та оцтової кислоти у виробництві силосу дозволяється тільки коли погодні умови перешкоджають належній ферментації

ДОДАТОК VII Продукти для чищення і дезинфекції

1. Продукти для чищення і дезинфекції будівель і споруд для тваринництва, згадані в пункті 6.7.4:

- калієве та натрієве мило
- вода та пара
- вапняне молоко
- вапно
- негашене вапно
- гіпохлорит натрію (наприклад, як рідкий відбілювач)
- каустична сода
- каустичний поташ
- перекис водню
- натуральні есенції рослин

- цитринова, надощтова кислота, мурашина, молочна, щавелева та оцтова кислота
- спирт
- азотна кислота (обладнання для молочного господарства)
- фосфорна кислота (обладнання для молочного господарства)
- формальдегід
- продукти для чищення і дезинфекції для дійок та обладнання для доїння
- карбонат натрію

ДОДАТОК VIII

Певні продукти і речовини, які використовуються при виробництві органічних харчових продуктів, згадані в пункті 7.4.1

Примітка:

А: дозволено згідно з Постановою (ЄС) № 2092/91 і перенесено Статтею 22(2) Постанови (ЄС) №834/2007

Б: дозволено згідно з Постановою (ЄС) №834/2007

РОЗДІЛ А – ХАРЧОВІ ДОБАВКИ, У ТОМУ ЧИСЛІ НОСІЇ

Для розрахунків згідно зі Статтею 23(4)(а)(ii) Постанови (ЄС) №834/2007 харчові добавки, позначені зірочкою у стовпчику коду, підраховуються як складники сільськогосподарського походження.

Дозвіл	Код	Найменування	Підготовка продуктів харчування		Специфічні умови
			рослинного походження	тваринного походження	
А	Е 153	Деревне вугілля		Х	Сир з козячого молока у попелі Сир морбье (Morbier)
А	Е 160b*	Аннато, біксин, норбіксин		Х	Червоний лестерський сир (Red Leicester) Подвійний глостерський сир (Double Gloucester) Чеддер (Cheddar) Сир мімолетт (Mimolette)
А	Е 170	Карбонат кальцію	Х	Х	Не можна використовувати як барвник або для збагачення продуктів кальцієм
А	Е 220 або Е 224	Сірки двоокис Калію метабісульфіт	Х Х	Х	У фруктових винах* без додавання цукру (в тому числі у сидрі та грушевому сидрі) або у медовусі: 50 мг** Для сидру і грушевого сидру, виготовлених з додаванням цукру або сокового концентрату після ферментації: 100 мг**

					*У даному контексті “фруктове вино” визначається як вино, зроблене з інших фруктів крім винограду. **Максимальний сукупний рівень, виражений як SO ₂ у мг/л
Б	E223	Метабісульфіт натрію		X	Ракоподібні
А	E 250 або E 252	Натрію нітрит Калію нітрат		X X	Для м'ясних продуктів ¹ : Для E 250: індикативна введена кількість, виражена у NaNO ₂ : 80 мг/кг Для E 252: індикативна введена кількість, виражена у NaNO ₃ : 80 мг/кг Для E 250: максимальна залишкова кількість, виражена у NaNO ₂ : 50 мг/кг Для E 252: максимальна залишкова кількість, виражена у NaNO ₃ : 50 мг/кг
А	E 270	Молочна кислота	X	X	
А	E 290	Вуглецю двоокис	X	X	
А	E 296	Яблучна кислота	X		
А	E 300	Аскорбінова кислота	X	X	М'ясні продукти ²
А	E 301	Натрію аскорбат		X	М'ясні продукти ² у зв'язку з нітратами і нітритами
А	E 306*	Багатий на токоферол екстракт	X	X	Антиоксидант для жирів і олій
А	E 322*	Лецитини	X	X	Молочні продукти ²
А	E 325	Лактат натрію		X	Продукти на основі молока і м'ясні продукти
А	E 330	Лимонна кислота	X		
А	E 331	Цитрати натрію		X	
А	E 333	Цитрати кальцію	X		
А	E 334	Винна кислота	X		
А	E 335	Тартрати натрію	X		
А	E 336	Тартрати калію	X		
А	E 341 (i)	Монофосфат кальцію	X		Розпушувач для борошна
А	E 400	Альгінова кислота	X	X	Продукти на основі молока ²
А	E 401	Альгінат	X	X	Продукти на основі молока ²

		натрію			
A	E 402	Альгінат калію	X	X	Продукти на основі молока ²
A	E 406	Агар	X	X	Продукти на основі молока ² і м'ясні продукти
A	E 407	Карагенан	X	X	Продукти на основі молока ²
A	E 410*	Камедь з плодів ріжкового дерева	X	X	
A	E 412*	Гуарова камедь	X	X	
A	E 414*	Гуміарабік	X	X	
A	E 415	Ксантанова камедь	X	X	
A	E 422	Гліцерин	X		Для рослинних екстрактів
A	E 440 (i)*	Пектин	X	X	Продукти на основі молока ²
A	E 464	Гідроксипропил метил целюлоза	X	X	Оболонка капсул
A	E 500	Карбонати натрію	X	X	'Dulce de leche' ³ і масло з кислих вершків та сир кисломолочний ²
A	E 501	Карбонати калію	X		
A	E 503	Карбонати амонію	X		
A	E 504	Карбонати магнію	X		
A	E 509	Хлорид кальцію		X	Зсідання молока
A	E 516	Сульфат кальцію	X		Носій
A	E 524	Гідроксид натрію	X		Поверхнева обробка хлібних виробів, які перед випічкою занурюють у содовий розчин ('Laugengebäck')
A	E 551	Двоокис кремнію	X		Засіб для запобігання злежуванню трав і спецій
A	E 553b	Тальк	X	X	Засіб для глазурування м'ясних продуктів
A	E 938	Аргон	X	X	
A	E 939	Гелій	X	X	
A	E 941	Азот	X	X	
A	E 948	Кисень	X	X	

¹Цю добавку дозволяється використовувати тільки якщо уповноваженому органу влади були надані достатні докази відсутності технологічної альтернативи, яка забезпечувала б аналогічні гарантії і/або дозволяла б зберегти специфічні властивості продукту.

²Обмеження стосується лише тваринних продуктів.

³'Dulce de leche' або 'Confiture de lait' – ніжний дуже солодкий коричневий крем зі згущеного молока з цукром

РОЗДІЛ Б – ТЕХНОЛОГІЧНІ ДОБАВКИ, ЯКІ ДОЗВОЛЯЄТЬСЯ ВИКОРИСТОВУВАТИ ПРИ ПЕРЕРОБЦІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ З СКЛАДНИКІВ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Примітка:

А: дозволено згідно з Постановою (ЄЕС) № 2092/91 і перенесено Статтею 21(2) Постанови (ЄС) №834/2007

Б: дозволено згідно з Постановою (ЄС) №834/2007

Дозвіл	Найменування	Виготовлення харчових продуктів рослинного походження	Виготовлення харчових продуктів тваринного походження	Специфічні умови
А	Вода	Х	Х	Питна вода у значенні, викладеному у Директиві Ради 98/83/ЄС
А	Хлорид кальцію	Х		Речовина для зсідання
А	Карбонат кальцію	Х		
А	Гідроксид кальцію	Х		
А	Сульфат кальцію	Х		Речовина для зсідання
А	Хлорид магнію (або 'nigari')	Х		Речовина для зсідання
А	Карбонат калію	Х		Сушіння винограду
А	Карбонат натрію	Х		Виробництво цукру
А	Молочна кислота		Х	Для регуляції кислотності у ванні з розсолем при виробництві сирів ¹
А	Лимонна кислота	Х	Х	Для регуляції кислотності у ванні з розсолем при виробництві сирів ¹ Виробництво олії та гідроліз крохмалю ²
А	Гідроксид натрію	Х		Виробництво цукру. Виробництво олії з насіння рапсу (<i>Brassica spp.</i>)
А	Сірчана кислота	Х	Х	Виробництво желатину ¹ Виробництво цукру ²
А	Соляна кислота		Х	Виробництво желатину Для регуляції кислотності у ванні з розсолем при виробництві сирів Гоуда (Gouda), Едам (Edam) і Маасдам (Maasdammer), Бьоренкаас (Boerenkaas), Фрізе (Friese) і Ляйдзе Нагелькаас (Leidse Nagelkaas)
А	Гідроксид амонію		Х	Виробництво желатину
А	Пероксид водню		Х	Виробництво желатину
А	Двоокис вуглецю	Х	Х	
А	Азот	Х	Х	
А	Етанол	Х	Х	Розчинник
А	Дубильна кислота	Х		Добавка для фільтрування

A				
A	Яєчний білок	X		
A	Казеїн	X		
A	Желатин	X		
A	Риб'ячий клей	X		
A	Рослинні олії	X	X	Речовини для змащування, розділення або для запобігання утворенню піни
A	Двоокис кремнію гель або колоїдний розчин	X		
A	Активоване вугілля	X		
A	Тальк	X		Має відповідати специфічним критеріям чистоти для харчової добавки E 553b
A	Бентоніт	X	X	Загущувач для медовухи ¹ Має відповідати специфічним критеріям чистоти для харчової добавки E 558
A	Каолін	X	X	Прополіс ¹ Має відповідати специфічним критеріям чистоти для харчової добавки E 559
A	Целюлоза	X	X	Виробництво желатину ¹
A	Кізельгур	X	X	Виробництво желатину ¹
A	Перліт	X	X	Виробництво желатину ¹
A	Шкаралупа фундука	X		
A	Рисове борошно	X		
A	Бджолиний віск	X		Речовина для розділення
A	Карнаубський віск	X		Речовина для розділення

¹Обмеження стосується тільки тваринних продуктів

²Обмеження стосується тільки рослинних продуктів

ДОДАТОК VIII

Певні продукти і речовини, які використовуються при виробництві органічних харчових продуктів, згадані у Статті 27(1)(а)

Примітка:

А: дозволено згідно з Постановою (ЄС) № 2092/91 і перенесено Статтею 16(3)(с) Постанови (ЄС) №834/2007

Б: дозволено згідно з Постановою (ЄС) №834/2007

Дозвіл	Код	Найменування	Підготовка продуктів харчування тваринного походження	Специфічні умови
A	E 153	Деревне вугілля	X	Сир з козячого молока у попелі Сир морбье (Morbier)
A	E 170	Карбонат кальцію	X	Не можна використовувати як барвник або для збагачення продуктів кальцієм
A	E 250 або E 252	Натрію нітрит Калію нітрат	X X	Для м'ясних продуктів ¹ : Для E 250: індикативна введена кількість, виражена у NaNO ₂ : 80 мг/кг Для E 252: індикативна введена кількість, виражена у NaNO ₃ : 80 мг/кг Для E 250: максимальна залишкова кількість, виражена у NaNO ₂ : 50 мг/кг Для E 252: максимальна залишкова кількість, виражена у NaNO ₃ : 50 мг/кг
A	E 270	Молочна кислота	X	
A	E 290	Вуглецю двоокис	X	
A	E 296	Яблучна кислота		
A	E 300	Аскорбінова кислота	X	М'ясні продукти ²
A	E 301	Натрію аскорбат	X	М'ясні продукти ² у зв'язку з нітратами і нітритами
A	E 306*	Багатий на токоферол екстракт	X	Антиоксидант для жирів і олій
A	E 322*	Лецитини	X	Молочні продукти ²
A	E 325	Лактат натрію	X	Продукти на основі молока і м'ясні продукти
A	E 330	Лимонна кислота		
A	E 331	Цитрати натрію	X	
A	E 333	Цитрати кальцію		
A	E 334	Винна кислота		
A	E 335	Тартрати натрію		
A	E 336	Тартрати калію		
A	E 400	Альгінова кислота	X	Продукти на основі молока ²
A	E 401	Альгінат натрію	X	Продукти на основі молока ²
A	E 402	Альгінат калію	X	Продукти на основі молока ²
A	E 406	Агар	X	Продукти на основі молока ² і м'ясні

				продукти
A	E 407	Карагенан	X	Продукти на основі молока ²
A	E 410*	Камедь з плодів ріжкового дерева	X	
A	E 412*	Гуарова камедь	X	
A	E 414*	Гуміарабік	X	
A	E 415	Ксантанова камедь	X	
A	E 440 (j)*	Пектин	X	Продукти на основі молока ²
A	E 464	Гідроксипропіл метил целюлоза	X	Оболонка капсул
A	E 500	Карбонати натрію	X	'Dulce de leche' ³ і масло з кислих вершків та сир кисломолочний ²
A	E 501	Карбонати калію		
A	E 503	Карбонати амонію		
A	E 504	Карбонати магнію		
A	E 509	Хлорид кальцію	X	Зсідання молока
A	E 516	Сульфат кальцію		Носій
A	E 553b	Тальк	X	Засіб для глазурування м'ясних продуктів
A	E 938	Аргон	X	
A	E 939	Гелій	X	
A	E 941	Азот	X	
A	E 948	Кисень	X	

¹Цю добавку дозволяється використовувати тільки якщо уповноваженому органу влади були надані достатні докази відсутності технологічної альтернативи, яка забезпечувала б аналогічні гарантії і/або дозволяла б зберегти специфічні властивості продукту.

²Обмеження стосується лише тваринних продуктів.

³'Dulce de leche' або 'Confiture de lait' – ніжний дуже солодкий коричневий крем зі згущеного молока з цукром